

תקציר

מחקר זה דן בפרויקט הביומטרי בישראל שהתגבש בשנת 2009 במסגרת החוק "הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים ונתוני זיהוי ביומטריים, במסמכי זיהוי ובמאגר מידע", והחל לצאת לפועל בשנת 2013 במסגרת פיילוט. מטרת המחקר היא לבחון את המפגש שנוצר בין טכנולוגיה, מדינה, וסובייקטיביות, מנקודת מבט אנתרופולוגית.

אטען כי הפרויקט הביומטרי בישראל יוצר מפגש בין מדע, מדינה, וסובייקטיביות. בתוך כך עולה כי, המדע איננו רק מערכת של ידע המעצבת את חוויית הסובייקט וגבולותיו, אלא, גם שהסובייקטיביות מתעצבת מתוך תהליך ייצור הידע המדעי עצמו. כמו כן, המדע מעצב פרקטיקות ניהול מדינתיות שנועדו לווסת ולשלוט על האוכלוסייה דרך הרציונל של "ניהול סיכונים". למעשה מתוך המחקר נראה כי הידע הטכנולוגי לא רק מעצב פרקטיקות ממשל חדשות אלא מעצב גם את היחס בין מסגרות קונספטואליות שונות, כפי שהדבר בא לידי ביטוי ביחס החדש שנוצר, בעקבות הפרויקט, בין ה'המסגרת הממשלית' ל'מסגרת הריבונית'.

מתוך שדה המחקר עולה, כי בניגוד לספרות המחקרית הדנה לרוב בהיבטים נורמטיביים, מחקר זה בחן את השיח אודות המאגר הביומטרי בישראל ברמה הקונספטואלית. למעשה, המחקר דן באופן בו הטכנולוגיה הביומטרית מתורגמת למארג של פרקטיקות שלא פועלות מעל האינדיבידואל אלא פועלות ומתעצבת דרך האינדיבידואלים עצמם. כמו כן, השדה המחקרי מראה כי הטכנולוגיה הביומטרית לא מייצרת רק דפוס פעולה מדינתי אחד אלא מארג הטרונגי של דפוסי פעולה.